

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. april 2023
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Christine Rønbøg Secher
Sagsnr.: 2023-0038-0055
Dok.: 2763139

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 (B 8) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om at indføre et forbud for elever og ansatte mod at bære islamisk tørklæde i grundskolen (B 8), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Kjærsgaard (DF).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 (B 8) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan et forbud i grundskolen imod det islamiske tørklæde konkret strider imod EMRK?”

Svar:

1. Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 9, stk. 1, har enhver ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter bl.a. frihed til offentligt eller privat at udøve sin religion eller overbevisning gennem gudstjeneste, undervisning, religiøse skikke og overholdelse af rituelle forskrifter. Retten til at bære religiøst begrundet beklædning og symboler er omfattet af bestemmelsen.

Det fremgår af EMRK artikel 9, stk. 2, at friheden til at udøve sin religion kun kan underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige sikkerhed, for at beskytte den offentlige orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Hvorvidt en begrænsning af religionsfriheden kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 9, stk. 2, afhænger således af, om der ligger anerkendelsesværdige hensyn til grund for begrænsningen, og om begrænsningen er egnet og proportional i forhold til det forfulgte formål.

2. Efter EMRK artikel 14 skal nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller andet forhold.

Bestemmelsen indeholder et forbud mod usaglig forskelsbehandling. Det indebærer, at når det er konstateret, at der foreligger en forskelsbehandling i relation til en rettighed eller en frihed, som er omfattet af konventionen, skal det overvejes, om der er tale om forskelsbehandling mellem sammenlignelige situationer. En sådan forskelsbehandling skal kunne begrundes sagligt og være proportional.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen alene finder anvendelse i sammenhæng med konventionens øvrige bestemmelser. Som anført ovenfor under pkt. 1 er retten til at bære religiøst begrundet beklædning og symboler omfattet af EMRK artikel 9, og EMRK artikel 14 vil således sammenholdt med artikel 9 finde anvendelse på forskelsbehandling i relation til denne ret.

3. Et forbud, der alene gælder muslimsk tørklæde, vil som udgangspunkt kun ramme personer med en bestemt trosretning. Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at forbuddet vil være udtryk for forskelsbehandling på grund af religion omfattet af EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 9.

Et sådant forbud vil navnlig skulle begrundes i hensynet til det enkelte barns frihedsrettigheder og styrkelse af integration. Hensynet til at undgå, at det enkelte barn udsættes for socialt eller religiøst pres og hensynet til styrkelse af integrationen vurderes at være saglige hensyn. En ordning, der går ud på at forbyde det muslimske tørklæde i grundskolen, lægger imidlertid kun op til at forbyde ét konkret religiøst symbol og altså ikke alle religiøse symboler, der bæres synligt.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at et sådant forbud ikke vil kunne gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 14, jf. artikel 9.

Det er dog Justitsministeriets vurdering, at der inden for rammerne af EMRK vil kunne arbejdes videre med at udforme et generelt forbud mod alle former for synlige symboler på politiske, ideologiske eller religiøse overbevisninger i grundskolen.

4. Justitsministeriet kan i øvrigt for så vidt angår Danmarks forpligtelser i forhold til EU-retten, herunder Rådets direktiv 2000/78 af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (beskæftigelsesdirektivet), henviser til Justitsministeriets besvarelse af 29. oktober 2021 af spørgsmål nr. 752 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg, Udlændinge- og Integrationsministeriets besvarelse af 6. september 2021 af spørgsmål nr. 670 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og Justitsministeriets besvarelse af 27. september 2021 af spørgsmål nr. 699 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

Som det fremgår af ovennævnte besvarelser vil en arbejdsgiver, herunder en offentlig arbejdsgiver, efter en konkret vurdering kunne håndhæve en politik på arbejdspladsen, der stiller krav om, at medarbejderne skal fremstå neutrale og ikke bære synlige symboler på politiske, ideologiske eller religiøse overbevisninger. Det er en forudsætning for at kunne håndhæve en sådan politik, at forbuddet omfatter alle synlige former for udtryk for politiske, ideologiske eller religiøse overbevisninger.